

ศวชต.

ศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือ
ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้

สถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส)

อาคาร 51B ชั้น 3 ห้อง 310 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

<http://medipe2.psu.ac.th/~dsc/>

<http://www.deepsouthrelief.org/>

“ทำอย่างไรการเยียวยาจึงจะ ครอบคลุมทั่วถึง ?”

ศ.นพ.ประเวศ วะสี

มีนาคม 2549

“ทำอย่างไรเป็นวิชาการ เห็นผลภายใน 3 เดือน ?”

ศ.นพ.วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์

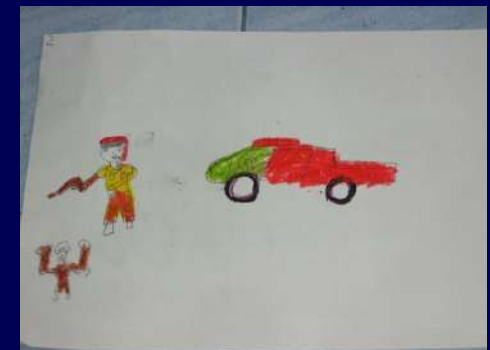
มีนาคม 2549

“กอส. ให้ทุนตั้งต้น ?”

ผศ.ปิยะ กิจถาวร

มีนาคม 2549

จะเริ่มต้นอย่างไรดี

มีเหตุการณ์
เกิดขึ้นกี่ครั้ง ?

ความเสียหาย เท่าไร ?

การช่วยเหลือ
เยียวยา ให้ทั่วถึง

ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
จำนวนเท่าไร ?

ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ เยียวยา
จำนวนเท่าไร อยู่ที่ไหน อย่างไร ?

วิธีการหาคำตอบ

- ระบบการจัดการฐานข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบและสาเหตุ
- การตรวจความถูกต้องของข้อมูล
- การเยี่ยมชมเยียนให้กำลังใจ

“ข้อมูลถูกต้อง ? ทุน ?”

ศ.นพ.ธาดา ยิบอินซอย
พฤศจิกายน 2550

ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้าง

มูลนิธิเพื่อการเยียวยา

และ

สร้างความเสมอภาคชายแดนใต้ (มยส.)

วัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ

1. ระดมทุน และประสานการช่วยเหลือเยียวยา
2. เป็นเครื่องมือกระตุ้น และคงไว้ซึ่งความสามัคคี
และความเข้มแข็งของคนในท้องถิ่น
3. กระตุ้น และคงไว้งานวิชาการด้านการเยียวยา
และการสามัคคี
4. ให้การสื่อสารสาธารณะเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่
ความเข้าใจ และการวางนโยบายที่ถูกต้อง

แผนงาน

- 1 การสร้างระบบการเยียวยาบุคคลเชิงคุณภาพ
- 2 การสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น
- 3 ระบบการจัดการการวิจัยเพื่อการเยียวยา
- 4 การสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
- 5 ศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ
จากเหตุความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้ (ศวชต.)
- 6 สถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.)
- 7 สมานฉันท์โดยไม่ผ่านการเยียวยา

วิธีการทำงาน

- กลุ่มเล็ก
- พูดคุยเป็นประจำ เดือนละครึ่ง
- รักษาวิถี + ธรรมชาติการทำงาน
- สร้างเครือข่าย
- ทำงานต้อง “ประเมิน” เพื่อ “พัฒนา”

ฟัง ฟังด้วยใจ

การเรียนรู้จาก “ทุนสนับสนุนการวิจัยกิจกรรมทางเลือก” (Alternative Activity Research : AAR)

วัตถุประสงค์

- พัฒนารูปแบบงานวิจัยในบริบทความขัดแย้ง และ ความรุนแรง
- เพื่อความสมานฉันท์ และความเข้มแข็งของคนในท้องถิ่น
- เปลี่ยนผู้สูญเสีย เด็กกำพร้า สตรีหม้าย และ ผู้นำศาสนา เป็นผู้แก้ปัญหาชีวิตของตนเอง

การสร้างการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

กรอบแนวความคิด

input

ทุนกิจกรรมเล็ก ๆ กิจกรรมละ 5,000 บาท
เป็นเงิน 3,575,000 บาท
เด็ก/เด็กกำพร้า/เยาวชน สตรี/หญิงหม้าย ผู้นำศาสนา
ไม่มีการติดตามต่อ

output

ก.ย. 2550 – ก.พ. 2553
7 รุ่น 715 โครงการ
ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 19,257 คน ใน 18 อำเภอ
พื้นที่ทำกิจกรรม กลุ่มกิจกรรม คณะกรรมการบริหารโครงการ

ภูมิปัญญา + ศิลปวัฒนธรรม
สังคม
ศาสนา (ความรู้ + การปฏิบัติ และ กิจกรรมศาสนา) กีฬา
เศรษฐกิจ สร้างอาชีพ

ปัจจัย ???

outcome

ความสำเร็จ ???

impact

การเปลี่ยนแปลง
ของชุมชน

นิยามศัพท์

ผลลัพธ์ (outcome) :

- immediate outcome : บรรลุตาม TOR หรือเปล่า
- subsequent outcome : success
 - งานนั้นจบแล้ว ทุกอย่างกลับไปก่อน intervened
 - งานนั้นจบ แต่ระดับเพิ่มขึ้นแล้วคงที่ หรือเพิ่มแล้วลด
 - งานนั้นขยายไปเรื่อย แต่ยัง limit อยู่ในพื้นที่
 - งานนั้นขยายไปจน involve พื้นที่อื่น

วิธีการศึกษา

- retrospectively มองปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ projects
- ระยะเวลาตั้งแต่ มิถุนายน – ธันวาคม 2553
- กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 51 หมู่บ้าน
- มีกิจกรรม AAR ทั้งสิ้น 107 โครงการ
- แบบสอบถามภาษามลายูท้องถิ่น/ไทย จำนวน 2,385 คน
- ความน่าเชื่อถือเครื่องมือ (reliability) 0.98
- สถิติ factor analysis & logistic regression

ผลการศึกษา

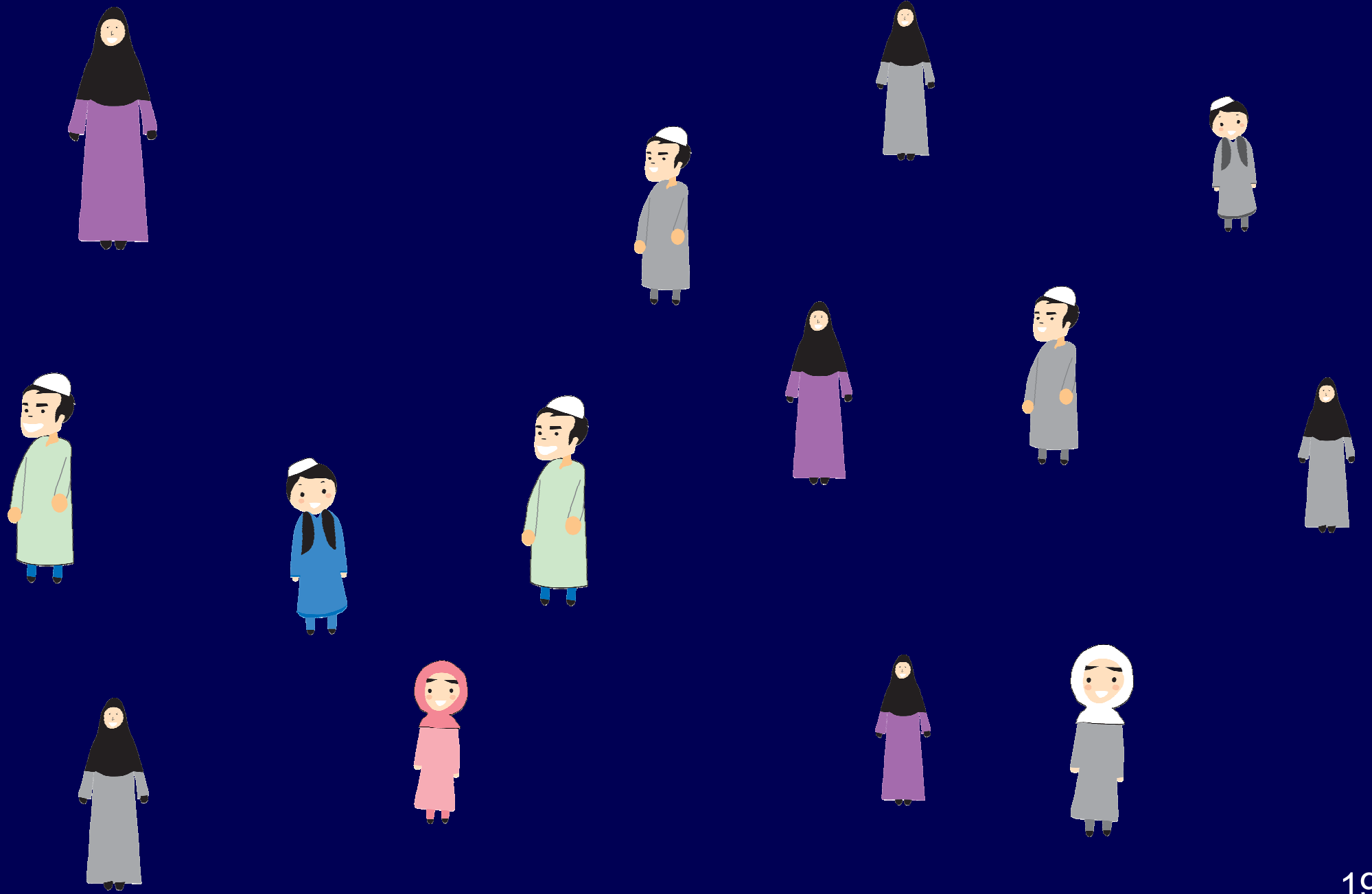
Outcome

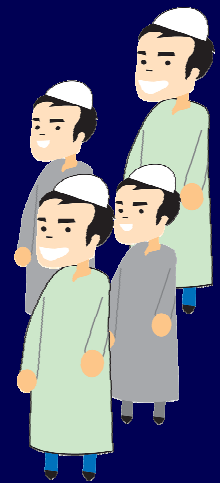
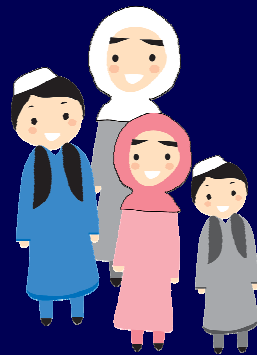
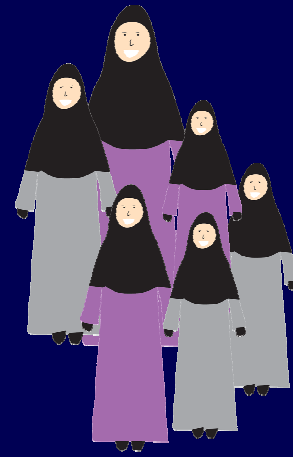
- ความสำเร็จ ร้อยละ 68.2 ยุติกิจกรรม ร้อยละ 31.8
- ความเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วม
- กระบวนการสร้างความสามัคคีระหว่างการทำงาน
- ความรู้สึกที่ดีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ผู้ให้รู้สึกได้ช่วยผู้อื่น ผู้รับรู้สึกไม่ถูกทอดทิ้ง
ต้องเฝ้าระวังความขัดแย้ง

impact

บุคคล > ครอบครัว > กลุ่ม > ชุมชน

ปัจจัย ???

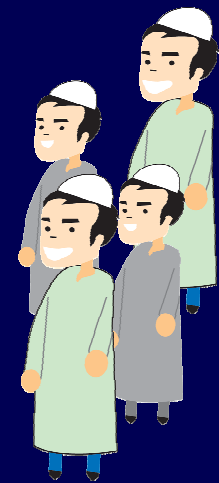
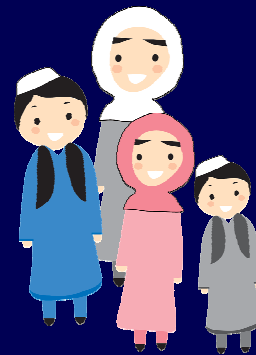
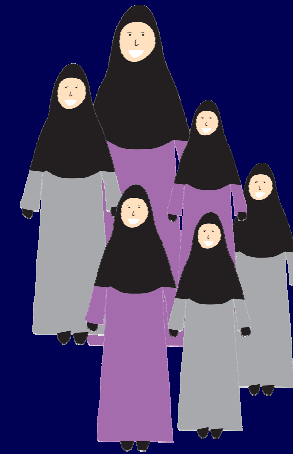

อบต./ภาครัฐ

ความสำเร็จ ร้อยละ 68.2

กำนัน ผู้นำศาสนา

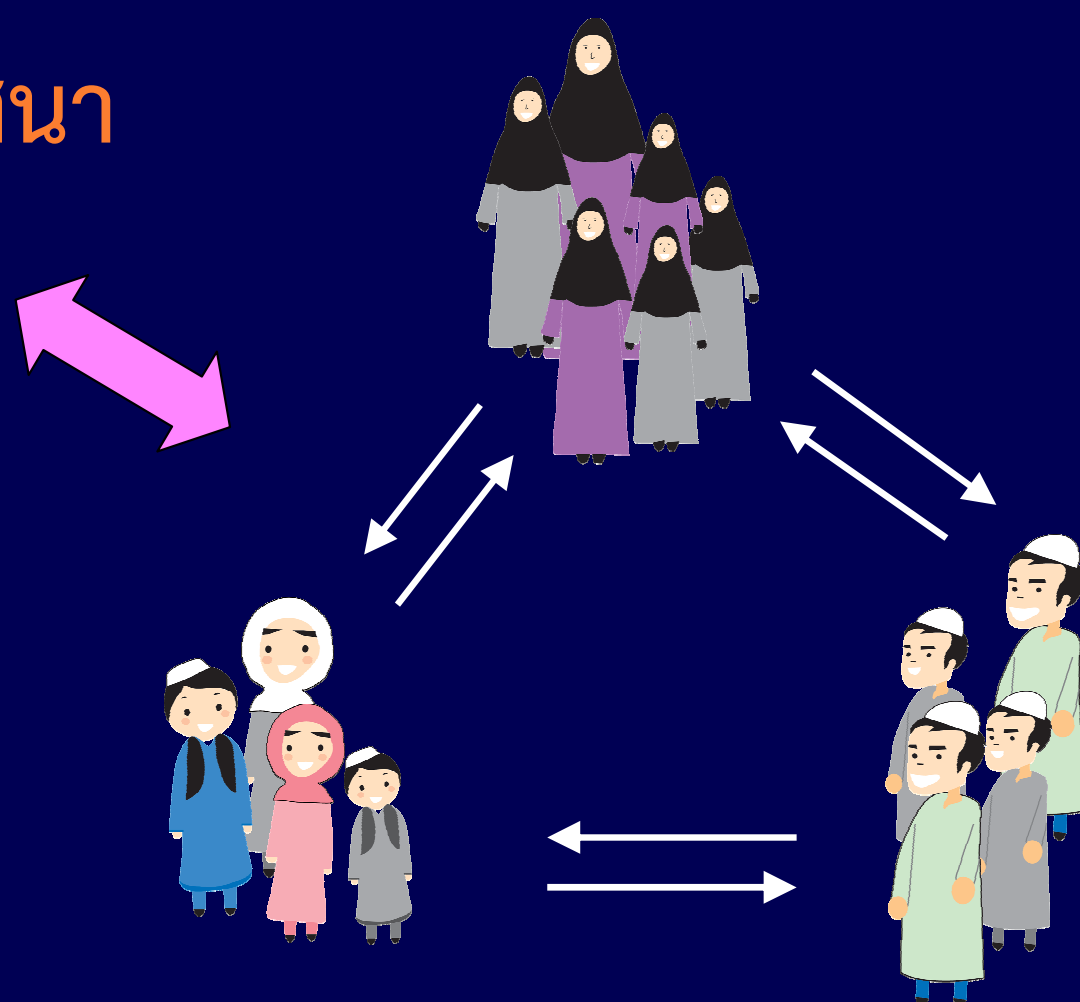
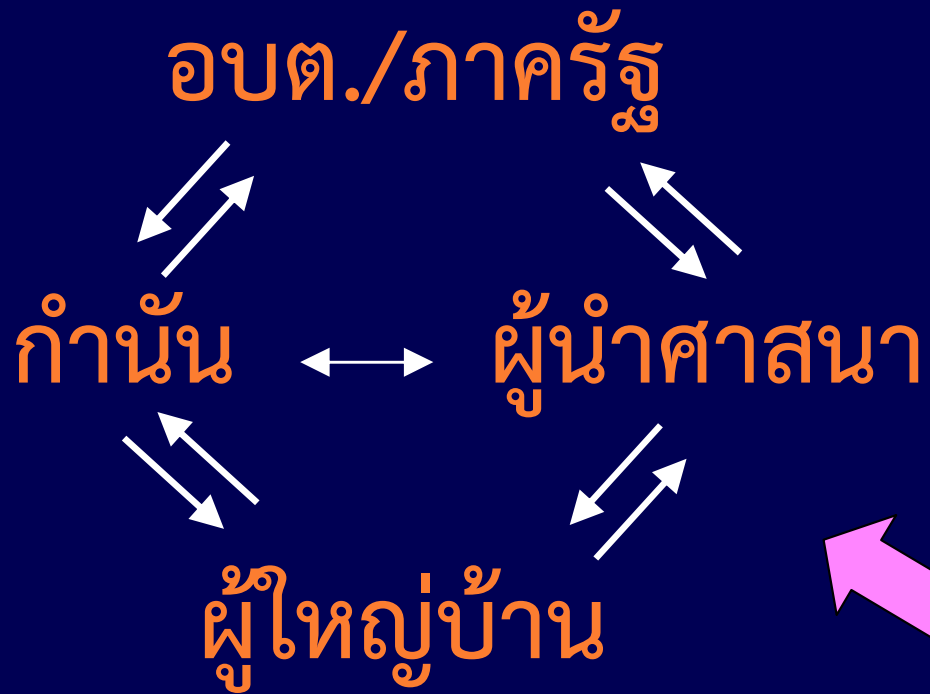
ผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจัย :

พื้นที่ (นราธิวาส)

หัวหน้าโครงการ (อาชีพ & ประสบการณ์)

เกิดกลุ่ม แต่ไม่ข้ามกลุ่ม
ร่วมกับหน่วยงานรัฐ/เอกชน

ผลการศึกษาสู่การพัฒนา

- ระยะที่ 10 นำผลไปพัฒนางาน
- เน้นการให้ความรู้
- สร้างหัวหน้า...
- ข้ามกลุ่ม
- เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่
- จัดระบบข้อมูลเพื่อการติดตาม

mind-set

สูตรของความสำเ็จ

ความสามารถ x ศักยภาพที่จะเรียนรู้ x สัดส่วนที่พื้นที่ยอมรับ/ยอมฟัง

ความจริงที่ภาคใต้ : mind-set ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ภาคใต้

พฤศจิกายน 2550

คำถาม

ที่ยังไม่ได้ตอบ ???

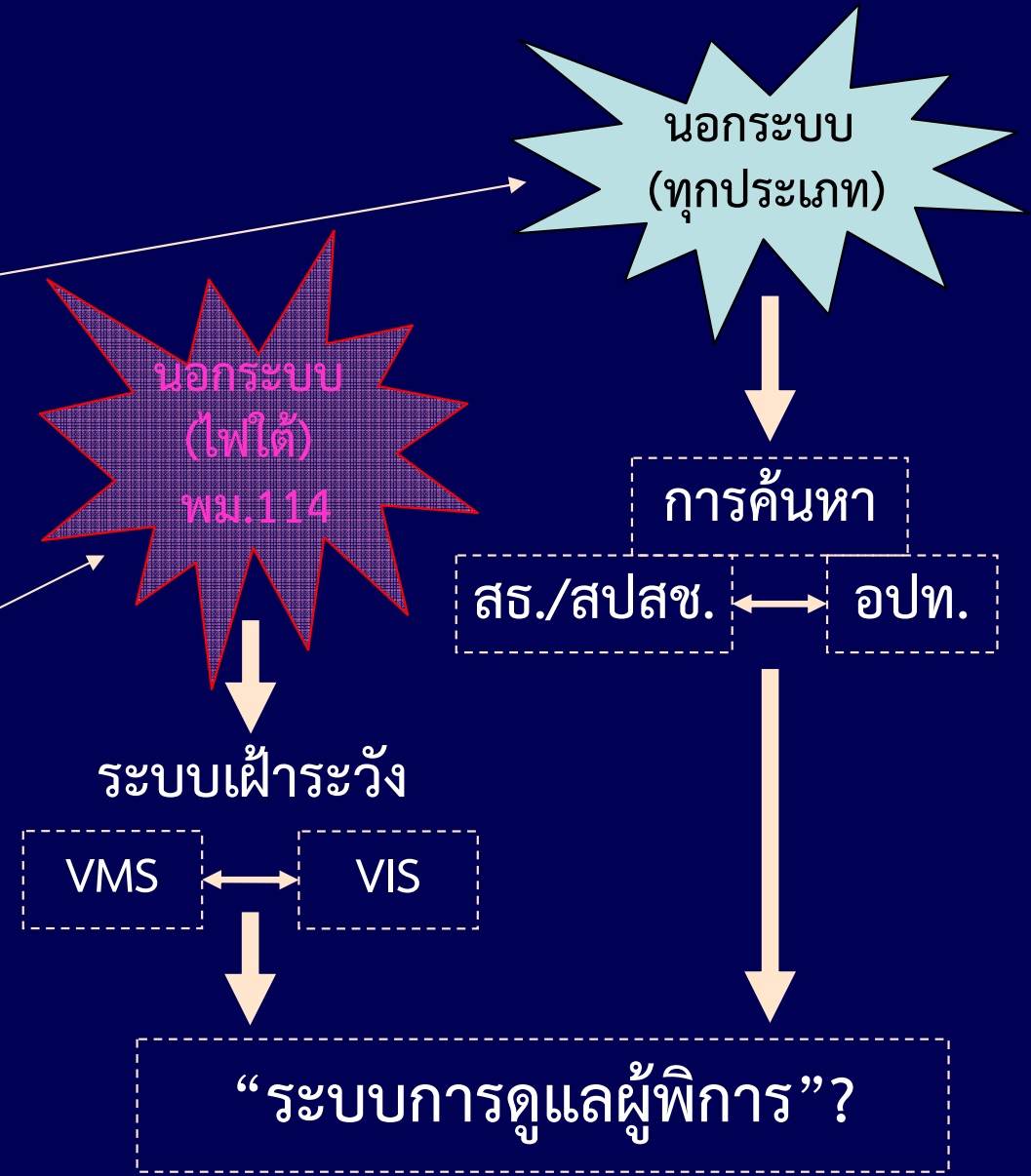
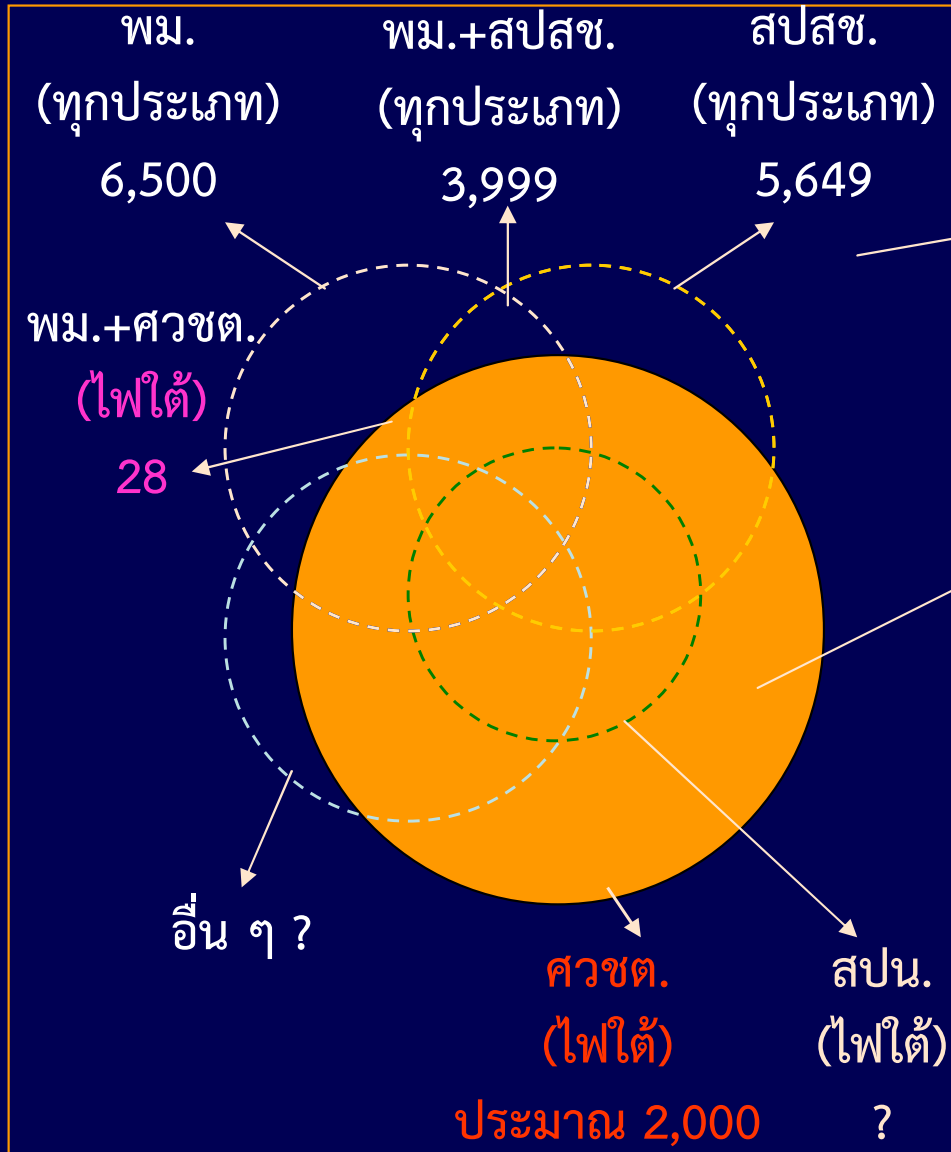
ข้อมูลถูกต้องหรือไม่ ???

- กระตุ้นให้เกิดเครือข่ายข้อมูล
- การใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่องานวิชาการ และระดับชุมชน
- ภาครัฐ และเอกชนทำงานเชิงรุกด้วยข้อมูล

FQ: ทำหรือเปล่า แล้ว “เอาไงต่อ”

เช่น ระบบการจัดการข้อมูลเพื่อค้นหาผู้พิการ

ข้อมูลผู้พิการ : ปีตตานี

เก่า

ใหม่

เวลา

สะพาน

ชุมชน โรงพยาบาลชุมชน

ส่วนกลาง

มีแปล่า ??? ฉันทันไม้ไปทั่วแล้วนะ

ทุน ???

ปี 2553 ขอทุนจากสหภาพยุโรป

Capacity building at various levels
for the relief of those affected by the
violence in the Deep South

(สานฝันเยียวยาเหยื่อไฟใต้)

มูลค่าทุน 757,252 Uro/4 years

ทุนทำอะไร ???

- เด็ก
- สตรีจิตอาสา
- ผู้พิการ
- อาชีพ 5000 บาท/ทุน 480 ทุน
- ชุมชนเฝ้าระวังชุมชน
- เครือข่ายระบบการจัดการข้อมูลภาครัฐและเอกชน
- ระบบฐานข้อมูลการจัดการความรู้

Overall Objective

- a) To empower and build capacity of individuals, families, and communities affected by the political unrest in the Deep South
- b) To strengthen the network of relief providers and build their capacity

mind-set

สูตรของความสำเ็จ

ความสามารถ x ศักยภาพที่จะเรียนรู้ x สัดส่วนที่พื้นที่ยอมรับ/ยอมฟัง

ความจริงที่ภาคใต้ : mind-set ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ภาคใต้

พฤศจิกายน 2550